

Զոլախ Անդո
 Զոլի Պետրոս
 Զոփրո Գարաս
 Զուքի Դավիթ
 Պամպուլի Լևոն
 Պատիշամբանանց Մինաս
 Պղպեղ Միքայել
 Պոմադ Անինկա ե Գարաս
 Պոլով Վանյա
 Ջըղջըղ Արտեմ
 Ջուհուգ Միկիտ

Աարուխանցի Օվակիմ
 Աիրուն Գեորգ
 Տանձի կոթ Հոյրապետ
 Ցիգան Ադո
 Ունտնանց Հորոս
 Փաստա Սերգեյ
 Փինաշի Թումաս
 Քաչալ Օհան
 Քրթանց Իլուշ
 Օխտը րուխաւանց Սաթո
 Օխտը հարուր մանեթանոց Ավագ

Դ Ա Ր Զ Վ Ա Ծ Ք Ն Ե Ր

Արամ, մեկկա ջանց աուր (հեռացիր, դնա, աստու՛մ
 են փոքրին, երր նրա ներկայութունը ցան-
 կալի չէ):
 Աղիղ մարթ ա:
 Ագիղ օր (տոն):
 Աթաթաքան-րարադան էաննց ա:
 Ալուրս մաղել, մաղը պաաից կախել եմ (նպաաա-
 կիս հասել եմ):
 Ախիկան ղոռով տղի կլխին փաթաթան:
 Ախիկը հասել ա (հասակն առել է):
 Ախտարմտ անել (տակն ու վրա տնել):
 ԵԱխր, ե՛փա, պաաասխան՝ քեփը կալուց, քափը
 քաջելուց» (րառախաղ):
 Ախ ու վախ անել:
 Ահ տվալ նրան:
 Աղաչանք-պաղաաանք անել:
 կամ
 Աղ խոմ չե՛ս, որ հալվես:
 Աման-չաման:
 Ամոթից տափը մաամ:
 Ամոթ չիլի ասելը (հարցնելը):
 Ային-օյին օքմին ա (տարօրինակ մարդ է):
 Այնըմը չի քցըմ (րանի աեղ չի ղնում):
 Անգաշը ծանղը ա (վատ է լսում):
 Անգաշը կանչի (հիշվում է):
 Անգաշիգ պամրակը հանի (լսիր):
 Անգաշիտ օղ արա (մտքումդ պահիր):
 Անգաշի քամակը քցել (չլսելու գնել):
 Անգաշս գինջ թող (հանգիստ թող):
 Անգլալ մարթ ա (ծուլ):
 Անեքես մարթ ա:
 Անըմը կոտրված օքմին ա (վարկաբեկված):
 Անկլոխ օքմին ա:
 Անկըակ էըվըմ եմ:

Անհիշատկ մեռալ (անդավակ):
 Անպնկալ հավի պես ի՞նչ ես քունջ ու րուջաղ
 ինգե:
 Աշխարքը կլխին մթնել, ջուռ կալ:
 Աշխարքի լափը կլխին թափալ:
 Աշխարքի պան ունի (ջաա հարուստ է):
 Աշկաթող անել:
 Աշկաթակ մարթ ա:
 Աշկապաց մարթ ա:
 Աշկերը վրես վառալ (բտրկացտվ):
 Աշկերս խառնվըմ են (շաղվում են):
 Աշկը չի վեկալըմ (նախանձում է):
 Աշկի լույսը առա էկալ (պաաթվեց):
 Աշկի աակից թոցնող ա (ճարպիկ է):
 Աշկի տակով մտիկ աալ:
 Աշկիցս ինգալ, աշկից քցալ (աանլի գարձալ):
 Աշկիցս ոադ իլի:
 Աշկ կալալ, աշկով ալալ (վնասվեց):
 Աշկ ման ածել (անաղել, փնտրել):
 Աշկով անել (նշան):
 Աշկով աշկ շունեն մեկմեկու հեա (իրար ատում
 են):
 Աշկս էս քշեր չեմ կպցրե (չեմ քնել):
 Աշկս ինչ որ պաց եմ աըե, նրան եմ աեսե:
 Աշկս ճամփի վրեն ա (սպասում է):
 Աշկս ճուր աառալ (սպասելով):
 Աշկս մնըմ ա:
 Աշկս վրեն մնաց (հավանեցի):
 Աշկա պաց արա (ղպաստացիր):
 Աշկունքը հավաքել (հոնքերը կիաել):
 Ավաըա-սավաըա (անդործ):
 Ավել-պակաս մի փոսի (ղգույշ եղիր):
 Առավոտ լուս-մութ (լուսը չրացված):
 Առուաուըը կայնած ա (չկա):

Ասեղ խում չի, որ կորչի
Ասուտ, աված օրը (ամեն օր):
Այստեղ չի վեկտորի:
Ասեղ քցելու տեղ չիկալ:
Ատտմի չկալած (հայկադոտ):
Ատտմեներա ի՞նչ ես շանց տամ (ծիծաղում):
Ատտմեներ վրես կոճտացրալ (սպառնաց):
Արուն-արաասունքով լաց ա իլըմ (տղիողորմ):
Արեր կծրմ ա (ալրում է):
Արեր կլիխն խփալ (ներողործեց):

Բախաավոր տուողով ա ծնվե:
Բախտիտ տուող պացվալ (հաջողվեց):
Բալալուշ օքմին ա, քանիսի կլիխն ա կերե (վառ
մարդ է):
Բեչեսա անել մեկին (անպատվել):
Բղավրմ ա, ինչքան հարաքաթ ունի:
Բողալ-մողալ կրակ ա ինդի:
Բոյով-բուսաթով մարթ ա:
Բոշ-պողալ մարթ ա (անպետք):
Բրիլիտնթի ճար (վճիտ ջուր):

Դադա-պսղա օքմին ա (անպատիվ):
Դիծ կուղելու ա (խենթ է):
Դիծ ու խելոք օքմին ա:
Դլղիկոր իլիլ (թավալվել):
Դարեղաղ իլալ (դոնե-դուռ ընկալ):
Դարդամահ իլալ (դարդից մեռալ):
Դավ-դարարա անող ա (դալմաղալ):
Դաշիս տախտուկը ցավըմ ա (կուրծք):
Դուշմանի սիրտով իլալ:

Երանի էն օրին (կամ երանիք էն օրին):

Զահլա տարալ էլի (ձանձրացրեց):
Զաւ-վարադա խում չի՞ վերինդե:
Զարդանդը պոնալ (սալսափը):
Զոռը չի ախալըմ (ուժը չի պատում):
Զոնեի կինի (թթու դինի):
Զուրած ջանդրած (զարգարված):

էն կնայն էր, որ կնաց (էլ չերեաց):
էն հանդի կուրքովրմ ա, կասես Գասպար Դավի-
դիչի աշխիկը իլի (հարուստ Մամաջանովի):
էշի տեղ ա տընըմ ինձի:
էջ մարթ ա (կուպիա):
էս խոսկը մեր մեջ մնա:
էսօր-էքուց ա քրցում հայթի (շարունակ հետ-
ձողում է):
էսօրվա պես միտա ա:

էտ ինչ ասելու խոսկ ա:
էտ մինը թարկ տուր (դադարի):
էրադի պես ա սիտս կալի (լավ չեմ հիշում):
էրեսը դոմշի կաշի ա շինե:
էրեսըմը ծծաղ շունի (մռայլ):
էրեսը շատ պաց տխիկ (անպատկառ):
էրեսը շուռ տալ (խռովել):
էրեսը պողոշ ա շինե (անզղա):
էրեսը վեկալնել (սափրվել):
էրես պահող (պատիվ պահող):
էրեսով տալ (երեսին ասել):
էրկու էրեսանի մարդ (կեղծավոր):
էրկու կրակի մեջ եմ ինդե:

Թանդ ու կրակ:
Թափ-թափա (նոր):
Թարժաժ անել (տեղահան անել):
Թորա անել (վերջ տալ):
Թոկից փախած (անսանձ):
Թաքավորն ապրած կենա (հեքիաթից):
Թրե-թրե տալ (քաշքշել):

ժանգ օքմին (մաղձոտ մարդ):

Իմ մեղկը չի վեկալնի:
Իմ վեքիլ խում չես (դլխիս տեր):
Ի՞նչ ես առչեղմըս բայդաղ իլի:
Ի՞նչ ես կլիխ կակալ կուրըմ:
Ի՞նչ ես նողայի արաթի պես ճոճոճմ:
Ի՞նչ ես նորահարսի պես նստել (լուռ):
Ի՞նչ ես ուռե կուրկուրի պես:
Ի՞նչ էրեսով մտիկ աամ նրան:
Ի՞նչիս ա պետք:
Ինչ հունար ասես՝ ծեռից կաշիս ա (ընդունակ է):
Ինչ որ պերանը կամ ա՝ տուա ա աամ (վայր ի
վերո խոսող):
Ինքը իրա ուտվ էկալ:
Ինքս ինձի էրվըմ-փթոթվըմ եմ:
Իշարաթով իմաց տալ:
Իլա էշն ա քշըմ (կամակոր):
Իրա դաղով ա չափըմ:
Իրա թքածը լիլտալ:
Իրա խոսկի տերն ա:
Իրա կլիխ ծեռ ա վեկալի:
Իլա մահով չի մեռնի:
Իրա ջտնի դաղըն իմանըմ ա:
Իրա փիս լեզուից կրակն ա ինդե:
Իլա օրըմը էտտ ու էտ:

Լավ ոտ ունի:

Լավ ցուրա կերանք:
 Լեզուն դամաղին ա կպե (հարրած է):
 Լեզուն կապ ինգավ:
 Լեզու պանացնող ա (րամրասող):
 Լեղին ճաքել (վախենալ):
 Լերթս կտրվավ (շունչս կտրվեց):
 Լիթոնս կտրվավ (սասաիկ հոգնեցի):
 Խաթրը մի կոարի:
 Խաթրի համա մեռած ա:
 Խաթրջամ կաց (հավատացած եղիր):
 Խալխի միսերը ծամելով ման ա կամ:
 Խելքը անչաղ կլոխը էկավ:
 Խելքը կնալ-կալով ա (անհասաաակամ):
 Խելքը կնաց (հիացավ):
 Խելքը վրեն չի:
 Խելքը տանել ա ավել:
 Խելքի ագկաա ա:
 Խելքս պան չի կարըմ:
 Խելքի տոպրակ ա (շատ խելոք է):
 Խելքից հանել:
 Խելքա աղ անեմ:
 Խեղճի ծեղը ծոցըմը մնաց (մոլորված է):
 Խիարը ծուռը տուա էկավ (գործը անհաշոգ է):
 Խմորը շատ ճուր կվեկալնի:
 Խնձորը կես անես, իսկ որ իրա հերն ա:
 Խող ա աառն (գիրացել է):
 Խողի միսի կին ունի (շատ էծան է):
 Խոսկերը կուլ ա տամ:
 Խոսկը անց կացավ:
 Խոսկը էրեսին ավող ա:
 Խոսկի վրա եմ ասըմ:
 Խոսկը պերան-պերան քցան (տալածել, հոշակել):
 Խոսկը պերանից աուա քաշել (զաղանիքը իմանալ):
 Խոսկը պերանից աուա թռավ:
 Խոսկը պերանըմը մնաց:
 Խոսկա կարական ասա:
 Խոսկա շաքարով կարեմ:
 Մալը պակաս ա (անխելք):
 Մածկի-սատկի անել (հեաքերը թաքցնել):
 Մերոյի (սոսինձ). պես կպել ա, չի պոկ կամ:
 Մեն-ծենի քցել (ձայնակցել, աղմկել):
 Մենը կլոխն ա քցե, կասես Շալապինը իլի:
 Մեոից կնաց:
 Մեռ ու ուսի ինդնել (շտապ գործ անել):
 Մծաղից կտարվանք:
 Մվիկ-ծվիկ անել (պատառոտել):
 Մունուծմեռ արավ (ձմեռն եկավ, ցրտեց):

Մուռ աչկով մաիկ տալ:
 Կաշին ու օսկոռն ա մնացե:
 Կարկուտի պես վրա ա աամ:
 Կարճ կապի:
 Կե՛լ ա ինգե փորտ:
 Կերածս ըոգաղըմըս կայնել ա:
 Կերեք, խմեք, դուշմանի աչկը հանեք:
 Կինին կլխին ինգավ (հարրեց):
 Կլխանց անել:
 Կլխի ինգել:
 Կլխին վայ ա տամ:
 Կլխիտ դոռ մի տա:
 Կլխիտ անբուխոն արա:
 Կլխիցս ռադ իլի:
 Կլխիցս ալին, շոյին պաներ մի մոգոնի:
 Կլխին նստացնել:
 Կլոխ ա պեաք, որ գիմանա:
 Կլոխը եղել:
 Կլոխ հանել:
 Կլոխը կորցրել ա:
 Կլոխս մի քլոզի:
 Կլոխտ ինչ ցավացնեմ:
 Կողկը պոնել ա (համառում է):
 Կոարը ինգնել (սնանկանալ):
 Կոարած քթալի պես մեջ մի ինգնի:
 Կունգ ու կծիկ իլել:
 Հախից կալ:
 Հալ ու մաշ իլավ (նիհալեց):
 Համը տալավ (ձանձրացրեց):
 Հանաքը գենը, օղորթը գեսը:
 Հավի պես թուխս ա նստե:
 Հարաքաթս կարվավ:
 Հարը ու դալը անել:
 Հարայ-մագաթ քցավ:
 Հարսանիքիտ մենձ իտալտով ճուր կկրեմ:
 Հեռու լսողաց:
 Հեռու մեղանից:
 Հիվանգ դամառը պոնել ա:
 Հորն ու մորն ա քաշե:
 Հոքի մարթ ա:
 Հուլ-հուլի հագացնել (չարչարել):
 Ճամփես պահում ա:
 Ճամփեն կտրել:
 Ճարս կարվել ա:
 Ճար ու ճրաք մի աղա ունի:
 Ճինճինի ա քցել:
 Ճիպոաի պես անձրև ա կալի:

Հիւրք ա տառն:

Մախլաս (ինչեկեցե):

Մաղը կախան տառն պատից (աղքատացան):

Մտղը ծակ ա (զգույշ, հասկանում է):

Մածուն մի արա (զգույշ խոսիր):

Մալիլ մնացիմ նրտ սիրուն էրեսից:

Մարթ չի, ատաւացաւ ա (շատ է խոսում):

Մարթատեղ չի տնում:

Մատի վրեն հաղացնել:

Մարթ մեշ քցել:

Մե սչկաւ շորս շինի:

Մե մեկու միս են ուտում:

Մեյլը հասնի (անխղճորեն ծեծել):

Մենձ որրաանի օքմին ա:

Մենձ-մենձ փրթող:

Մե ոտ սոռաջ էկավ:

Մե ոտը գրեղմանումն ա:

Մեշերը սե կատու անցավ:

Մեշկիս թելը կտրվավ:

Մե պերան շասավ, թե կտցի:

Մեր պանը պուոթ ա (գործը անհաջող է):

Մե սիլլա կտամ, սր աչկերիցս պեծեր (կայծեր) կառու կան:

Մե փորացավ կունենա, առանց էն չի:

Մինչև նրան պան հառկացրամ, իմը ինձի հասավ:

Մինչև անդ հասամ, սիրտս պերանիցս առու էկավ:

Միտը պերել:

Միտը քցել:

Միակի տակ ինգնել:

Մուրաղը փորումը մնաց:

Մուֆուտ հաց ուտող:

Յա գիս, յա դեն:

Յալաղ չի անում (արհամարհում է):

Յախես նրանից անջաղ թափ ավամ:

Նաղ ու թող ա տնում (կոտրաւում է):

Նամուսի ազկատ ա (պատկառանք ունեցող):

Նեքսե անել (ուրիշինը սեփականացնել):

Նրա մեղկից էրվանք:

Նրանց աղգ ու թոխումը էտ ա:

Նստած ախլիկ ա (հասակն առած):

Նստել են, ճանճ են պըռնում (պարապուրջում):

Շան լափը թափել կլխին:

Շան նամուս ունի:

Շան շնթոց ա նրանց տունը (շատվոր):

Շանսատակ անել:

Շան անդ շեն քցում:

Շան փալ իլավ:

Շան օր ա քաշում:

Շառ քցել:

Շատ ալանի մարթ ա:

Շտաւտ թոչոց տիր (իզուր տեղը մի սպասիր):

Ոչ դեսից ա, ոչ գենից:

Ոտս վրա շեկավ (անհաջող):

Ոտս ճուս ինգավ:

Ոտի վրա առուտուր ա անում:

Ոտերը ինգնել (խնդրել, աղաչել):

Ո՞ր ճուրն ինգնեմ, որ կլուխս աղաւանմ:

Ո՞ր մեկի պերանը կապես:

Ոտիս քրեւը տուս էկավ (վարձս սաացա):

Ոտը թեթե էր:

Ոտով կլխով մեշը ինգավ:

Չեմ ու չեմ ա արնում:

Չիլեմ, չիմանամ, թե...

Չոքաչոք կնաց:

Չքնահավան օքմին ա (չհավանող):

Պանը պանից անց կացավ:

Պանը պուոթ ա (գործն անհաջող է):

Պանըտ կտրվե՞լա, որ...

Պանի քամագից մի ինգնի:

Պանի տեղ չի տընմ:

Պանի չի կպնում:

Պան շնավ իրա համա:

Պանս աչ ա կընում:

Պանս ծախ ա կընում:

Պասը պաց արավ (միս կերավ):

Պարապ-սարապ ման ա կամ:

Պարակըմը խեղտվավ:

Պերանս չի զոռում, թե ասեմ:

Պերանա կապի, ճանճ կմտնի:

Պերանտ կրակ կինգնել, որ շտսիր:

Պերանը պաց մնաց:

Պերանը շափամ (միտքն իմացա):

Պերանիս ճուրը կնաց:

Պերանըմը լեղու շունի (հարրած է):

Պերանըմը սաւանի լեղու ունի:

Պերանի կապը կտրվել ա:

Պերանից հալա կաթի հոտ ա կամ (փոքր է):

Պղտը ճուրըմը ծուկ պոնող ա:

Պողերտ ավելացա՞ն, որ...

Պուոթի թելով վեքաշել (սոււա գովասանքով մե-

կին շողոթորթել):

Ջանջալ մարթ ա (անտանելի):
Ջանս թափ ա կամ (մարմինս փշաքաղվում է):
Ջան ու ջիգար մարթ ա:
Ջափա մի քաշեք (մի անհանգստացեք):
Ջիրըմը մուկեր են հաղ տներմ:
Ջիգարը քաշըմ ա (արյունակցութուն):

Ռանգ-ոռնգը թռել ա:
Ռեխըտ ի՞նչ ես պաց արե:

Սառը ճուր խմի՝ սիրտտ կհոզանա:
Սերը մածուն տառավ:
Սիրտը հոզացըավ:
Սիրտ տալ մեկին:
Սիրտըս ահից թոթորմ ա:
Սիրտը կպել ա ախլիկան:
Սիրտը կոտրվել ա, էլ աչկին պան չի կալի:
Սիրաը նրանից կտրվավ (հիասթափվեց):
Սիրտիտ եղ քըսի:
Սիրտտ տեղը ինգտ՞վ:
Սպասելով աչկս ճուր առաավ:
Սեր սպաակից չի ճոկըմ:

Վայն էկել ա, ինձի տարել:
Վայ, քու տերոչ մեղկին:
Վայ, քու աղիս տղա (դժրախառութուն):
Վիզ չի առնըմ:

Տակից քոքից հարց ու փորց անել:
Տախտակը պակաս ա (հիմար):
Տանակը օսկոռին հասավ:
Տանակ իւրես՝ սիրտիցս առուն չի կաթի:
Տանըմ պերըմ են խեղճին:
Տան իալխին դոգոի տ հաղացընըմ:
Տանտերը աանը չի (խելքը տեղը չի):
Տանոդ ամանողի ա:
Տաշա ու մաղը կապել ա (աանը էլ բան չի թողել,
բոլորը կեցել է):
Տարեն-աասներկու ամիս:
Տառտակ-աառտակ տուա ա ամս:
Տաք- տաք կործին կպնել:
Տեղն ա քեղի:

Տղա՞ ես, թե՞ ախլիկ:
Տոպրակս թափ տվամ (իմացածս ասացի):
Տրանով յարա չի սաղանա:
Տոաքված օքմին ա (մեծամիտ է):
Տուոր պաց ու խուփ ա անըմ:
Տուր ու գմփոց:

Ուղտի անգաջըմը քնած ա:
Ումուդ մի արա:
Ունեցածը քուլու քամու տալ (վատնել):
Ունքերը տոթել (ախրել):
Ուշկտ հավաքի:
Ուշկից կնալ:
Ուրիշի փողերը նեքսե արավ (հափշտակեց):
Ուրիշի փողերը տակով արավ:

Փափա ա տառե (ղաոտմել է):
Փլան-փստանը:
Փող ունես՝ մածուն առ, կլխիտ քսի:
Փորը մեղկին ա կպել (նիհարել է):
Փորս վեց-վեց ա տներմ:

Քաղցը աչկով մտիկ աալ:
Քեփին մի կպնի:
Քեփ շունեմ:
Քեփս քոք ա:
Քթի տակ ծծաղըմ ա:
Քթիցը տուա էկավ:
Քթով ա մեը վրեն (նեղացած է):
Քիթըմն ա խոսըմ:
Քինթիմաղ օքմին ա (ղղվեցնող):
Քընս փախավ:
Քու ու փուշի իլավ:
Քու գորա ինչ կս:
Քու ու քանգ իլավ:
Քու խաթրի համա մե խորոված հավ կուտեմ:

Օյաղ կացի (արթուն կաց):
Օրը հավաքված ա (անձրեային եղանակ է):
Օց մարթ ա:
Օքմինի տակը փորող ա: